

1832
ASSOCIACIÓ DE MÚSICA DE GIRONA
DE LA L L I G A D ' A S S O C I A C I O N S D E M Ú S I C A

CURS X - CONCERT VII

NÚMERO 95 DE LA SÈRIE

COMMEMORACIÓ DEL I CENTENARI DE
WOLFGANG GOETHE

MERCÈ PLANTADA,

CANTATRIU

ROSSEND LLATES,

CONFERENCIANT

ALEXANDRE VILALTA,

PIANISTA

TEATRE MUNICIPAL

1932
DIVENDRES, 8 ABRIL 1932. - A LES 10 DE LA NIT.

La senyora Plantada posseeix una veu d'una gràcia i d'una força extraordinàries, amb un timbre ben pur i molt colorit.

Interpretà totes les obres del programa de manera incomparable, jugant materialment amb les dificultats vocals acumulades en cadascuna.

Mai no havíem oït a Oran una artista tan bella i tan completa.

L'Afrique du Nord Illustrée

Tornà a cantar el «rossinyol d'Espanya», aquesta dama d'arrogant figura, d'expressió captivadora, de cor de gran artista i veu d'or que es diu Mercè Plantada, artista excepcional que no anomenem *única* perquè ningú no pugui veure exageració en l'adjectiu. Tornà a cantar i triomfà novament, superant —si això fos possible— la seva anterior actuació. El seu art és tan depurat, tan prenedor, tan sobirà, que arriba a fer sentir l'esgarrifança d'aquelles grans sensacions que produeix en qualsevol cor noble i en tota intel·ligència cultivada el que és bell i bo ensems.

En resum: un concert inoblidable per a l'auditori, i un triomf complet per a l'artista.

La Dépêche Oranaise

D'homogeneïtat perfecta, la veu límpida d'aquesta seductora cantatriu és amarada d'un encís i una gràcia exquisits, penetrants.

Mai no havíem vist que una artista cantant en llengua estrangera fascines el seu auditori amb una tan persistent mestria. I això segurament perquè en totes les obres del programa —i especialment en les espanyoles— sabé assolir la serena perfecció que s'esdevé d'unir estretament

Els concerts africans

de

MERCÈ
PLANTADA

comentats per la
Crítica musical d'Oran

la poesia amb la música de cada cançó.

El públic, electrizat, festejà l'encisadora i gran artista tal com es mereixia, obligant-la a allargar el programa amb moltes altres obres, per apaivagar les interminables ovacions.

Oran Litteraire Artistique

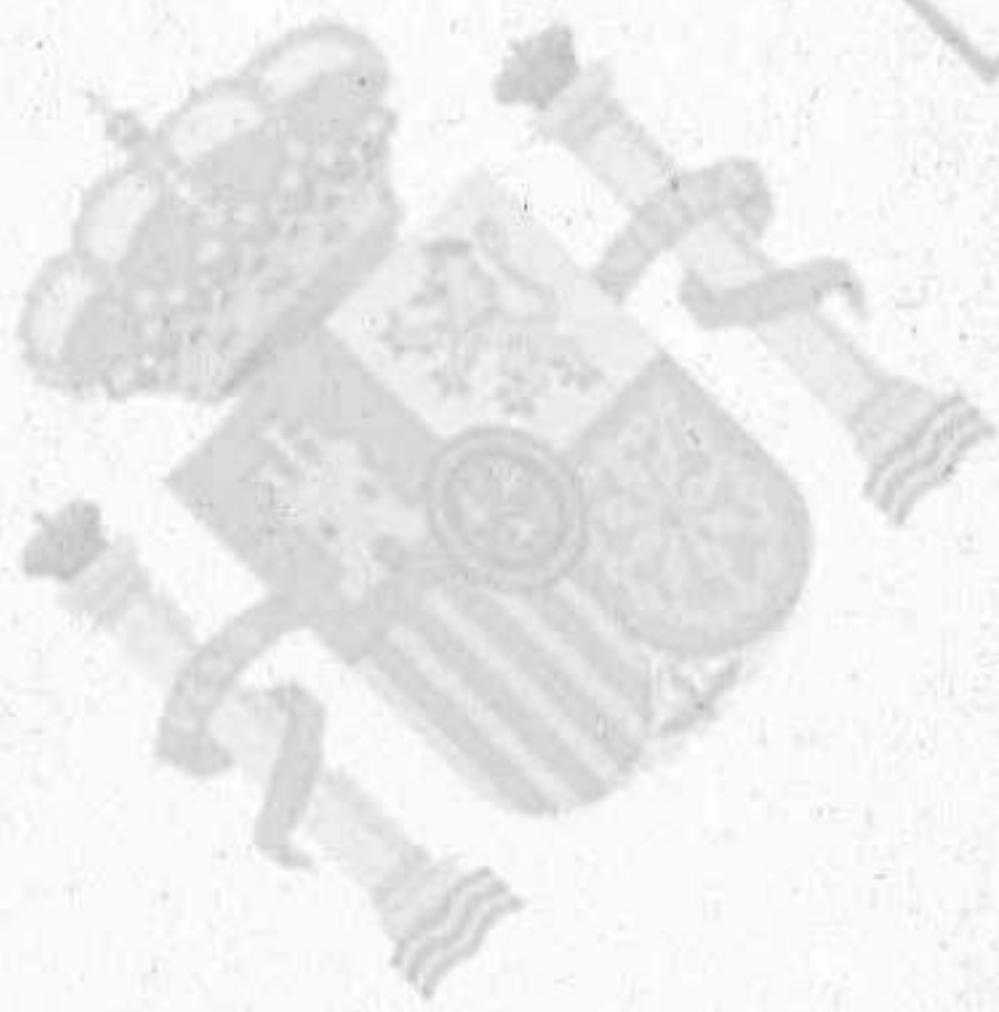
Mercedes Plantada es una mujer arrogantisima, de excepcional belleza, con unos ojos garzos que son un poema, teniendo todas las graduaciones del ritmo, de la seducción y de la gracia. Hablan por ella y hasta cantan por ella, dando siempre la nota más ajustada del sentir de su corazón y de su arte. Son ojos que verdaderamente merecen un madrigal cuyo autor sea un poeta de genio y que se halle en plena juventud.

Pero no es de la mujer, sino de la artista, de la artista que nos conmueve y entusiasma y nos hace sentir un intenso frío por la espalda y un fuerte latir del corazón; sensaciones que sólo producen las grandes emociones. Es de lo que nos proponemos hablar en estas líneas, que por cálidas que nos resulten han de parecerse siempre faltas de expresión.

La voz de Mercedes Plantada es prodigiosa, no solo por su extensión, sino por el timbre fresco, dulce, de angélica armonía y tan admirablemente impostada que pasa sin dificultad de las notas graves a las centrales y a las agudas, alcanzando en todas ellas la mayor diafanidad y la tonalidad más adecuada. Y tiene la particularidad de darle un matiz propio, en extremo subyugador, y por eso son premiadas cada una de sus canciones con los más fervorosos aplausos..

El Correo de Orán

MINISTERIO
DE CULTURA

WOLFGANG

viol. m

GOETHE

LA VIOLETA
(GOETHE-MOZART)

Creixia al mig d'un prat gentil,
vinclant-se al buf d'oreig subtil,
la bella violeta.

Per llà una pastoreta ve,
joiós el cor, el pas lleugê,
saltant, saltant
pel tou de verd, cantant.

Diu la viola: «Ah, si jo fos
la més bonica de las flòs!

Si sols una estoneta
la noia amada em coll-torcés
i sobre el pit posà'm volgués!

Ai, sí! Ai, sí!
fos uns moments només!»

Mes ai! la noia al seu passâ,
sens adonar-se'n calcigà
la pobra violeta!

Morí la flor, emprò dient:
«La vida perdo amb gran content
per tu, per tu,
sota els teus peus jaent!»

Pobra violeta!
Era una bella violeta!

LA CAMPANA VIANANT

(GOETHE-SCHUMANN)

Un colp hi havia un foll minyó
qui a missa mai no anava
i cada festa del Senyô
per camps i prats rodava.
Li diu sa mare: «El toc no sent
que anar a l'Església et mana?
Doncs si no creus i a punt no hi vens
vindrà a tu la campana».
El noi pensà: «De llà el cloquer
no pot baixar pas sola».
I ell torna a córrer pel carrer
com quan ix de l'escola.
Un jorn no oeix cap més repic:
la mare l'entabana.

I, quin esglai! de sobte al xic
l'empaïta la campana.
Va tan lleugera que hom no ho creu;
el pobre noi s'esvera
i corre i fuig per tot arreu
tots temps la dû al darrera.
Llavors canvia de camí
i amb ben traçada pressa
volant per camps i prats sens fi
al temple el pas endressa.
I cada festa el noi de grat,
pensant en l'aventura
tantost que el toc primer ha sonat
va a Missa amb gran fretura.

EPIFANIA

(GOETHE-MORERA)

Som els tres Reis d'Orient,
amb l'estrella daurada:
no ens plau pagar
prô beure i menjar
sempre agrada,
a menjar i beure
seriem tot hora amatents,
prô en ser l'hora dels comptes
no ens sol plaure gens.
Som els tres Reis d'Orient
en gentil companyia.
Quatre no som, si no tres,
i cap altre company no hi cabria.
Si algun de nou amb nosaltres vingués
certament ja no seria
un dels tres Reis d'Orient.

—
Sóc el primer i més blanc
i de noble figura:
ah si em veiéssiu passar
quan la llum es tan pura!
Prou duc especies,
perfums, encens delicat,
prô cap noia bonica
no em vol al costat.

Jo só el brú (ja ho veiem)
però tinc bella planta.
Diuen les noies de mí:
«Es el Rei que somriu i que canta».
No duc especies sinó l'or més fi,
dels deserts tothom ve a rebre'm
amb els braços oberts.

—
L'últim, el negre, sóc
de figura esllanguida;
mai no creguéu que no sé
les dolors de la vida.
Menjo de grat,
de grat alço el beire que llú
i també dono gracies
gentil com ningú;
no duc perfum ni or,
ni tampoc alegria,
no em puc enamorar mai
perque cap noia aixís,
no'm voldria.
Prô anem seguint
i bebent i menjant
amb delit
i no pagant mai
i fugint tot seguit.

CANÇÓ DE MAIG

(GOETHE-BEETHOVEN)

Com lluu l'altura
plena d'esclat!
El sol, com brilla,
com riu el prat!
Les flors exhaleu
fragants olors,
l'humil bardissa
suau remors.
Rublert de joia
reviu tot ser;
oh sol, oh terra,
oh ditxa, oh pler.

Oh amor, qui et nimbés
de tons sublims
com boira d'auga
damunt dels cims!
Tu august consagres
el camp fecond;
fresca florida
tu extens pel món.
Gentil nineta,
mon cor és teu.
Tos ulls m'ho diuen:
ton cor és meu!

Tal com l'alosa
vol cants i llum,
tal com escalen
les flors perfum,
així s'inflama
per tu mon pit
per tu qui m'ompleu
d'un gai delit
per més cantades
i dançes fer.
Tant com m'estimis
feliç deus ser!

GOIG EN LA TRISTOR

(GOETHE-BEETHOVEN)

Raja a dolls, raja a dolls,
plor d'una amor sempiterna!
Ai, quan dels ulls s'eixuguen les llarmes,
que frèvol, que xorc contempen el món.
Raja a dolls, raja a dolls,
plor d'una amor malhaurada.

DALER

(GOETHE-BEETHOVEN)

Què és çó que m'encisa?
Què encen mon esguard
i em puny i em corseca
i em treu de ma llar?
Com núvols i roques
s'esfumen enllà,
voldria enlairar-me
voldria volâ!
Dels corbs ara es treça
pels aires el vol;
frisós m'hi barrejo
seguint llur estol.
De monts i masies
volem per damunt,

passem prop l'amada
i esguardo-la al punt.
La veig com passeja,
jo hi volo amatent;
aucell refilaire
jo semblo talment:
S'atura i escolta,
rient pensa així:
«Ell canta amoretes
i canta per mi».
El sol va a la posta—
les cimes daurant;
l'amada no esmenta
com va tramontant.

La prada ella creua
passant vora el riu:
la fosca, la fosca—
li dona aire ombriu!
Com astre claríssim,
sorgeixo de colp:
«Enlaire què brilla
tan lluny i tan prop?»
La llum tu has mirada,
rublerta d'encís;
jo caic a tes plantes:
llavors sóc feliç!

MIGNON

(GOETHE - BEETHOVEN)

Saps el país dels tarongers en flor,
on mostra el brú fullam taronges d'or,
on sempre el cel és blau, l'oreig frescal,
on prop la murtra el verd llorê es veu alt?

Saps on s'escau?

Enllà, enllà,

voldria amb tu, mon dolç amat, anâ!
Saps la maisó? L'aguanten forts pilans,
les cambres resplandeixen com diamants
i em miren les estàtues com dient:
pobreta nina, què t'ha fet la gent?

Saps on s'escau?

Enllà, enllà,

voldria amb tu, mon bon amic, anâ!
Saps la muntanya que el boiram cobreix?
A ulls clucs el mul son llarg camí hi segueix;
les coves son dels dracs reialme immens,
els rocs s'estimben i els torrents van plens.

Saps on s'escau?

Enllà, enllà,

va el meu camí; oh pare, hi vull anâ!

CANÇÓ DE LA PUÇA

(Del poema «Faust»)

(GOETHE - BEETHOVEN)

Fou d'una grossa puça
que un rei emprendre-se'n va,
i tan pogué l'intrusa,
que ell com un fill seu l'honrà.
Un jorn el sastre crida,
ve el sastre tot seguit
i d'ella pren la mida,
per fer-li un bell vestit.
Sati i velluts portava,
doncs van guarnir-la bé;
una faixa al pit portava
i una alta creu també.
Princesa a més la feren,

donant-li els mes grans honors;
els seus germans se'n valgueren
i foren grans senyors.
La reina i altes dames
i alhora els grans magnats
pels braços, cos i cames
van ésser tots picats!
Gratar-se gens ni mica
no feia fi, creiem!
Prô si una puça ens pica,
ai, ai!
nosaltres l'aixafem!

AMOR NOU, VIDA NOVA

(GOETHE - BEETHOVEN)

Cor, cor meu, que tens, que et passa?
Què t'acora amb tal neguit?
Ja la vida nova et laça!
Ja no tens l'antic delit.
Lluny és ara qui estimares,
lluny partia i tu plorares,
lluny tes cuites s'en dugué.
¿Com escaure açó pogué?
T'ha encisat sa juvenesa,
eixa imatge tóta amor,
eix esguard tot ell puresa,
com poder dominador?

EL REI DELS VERNES

(GOETHE-SCHUBERT)

Qui colca de nit, el torb creuant?
Es un bon pare amb el seu infant;
a dins sos braços du el dolç fillet,
l'estreny amb força per mor del fret.

—¡Fill meu, per què el rostre amagues així?

—Ai, pare, el rei dels verns no és allí?

Corona i ròcec li veig portar!

—Fill meu, la boira ho fa semblar.

«Oh tendre nin: si som amics,
ben tost sabràs uns jocs ben bonics;
xamoses flors prop la riba hi ha,
i la mare uns hàbits rics te darà.»

—Ai pare, el meu pare, no sents tot açò
que el rei dels verns diu amb feble ressò?

—Sossega't, no t'espantis, fill meu,
ço ho fa el fullam que el vent bressa lleu.

«No vols, ninet, amb mi vindre allà?
Mes filletes gaies t'esperen ja;
mes filletes fan llurs ballades de nit
i amb danses i càntics duran-te delit.»

—Ai pare, el meu pare, no obires tampoc
del rei les filles en tètric lloc?

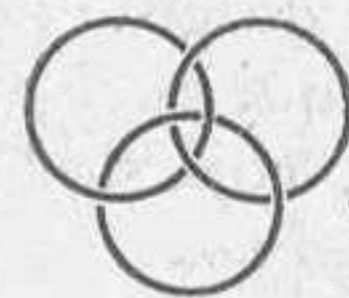
—Fill meu, fill meu, ben clâ ho vaig veient,
que an elles els sàlzers van estrafent.

«Me plaus, oh nin, m'encisa ton tendre posat;
deus vindre per força, si no vols de grat.»

—Ai pare, el meu pare, que'm vol agafâ!
Ja el rei dels verns força mal me fa!—

S'esglaia'l pare i colca rabent
portant als braços son fill boi gement;
amb greus fatics arriba a port:
n els seus braços el nin és mort!

D'eix poder si em vull sostraure
si sots de d'ell no vull mes raure,
tot seguit torneu-me a obrî,
ai! vers ella el ver camî!
Dins la troca misteriosa,
qui desfer-se mai podrà,
la donzella desdenyosa
pres me té i no em vol deixâ;
fins que'l seu voler s'ablani
viure dec com ella em mani.
Quina muda el cor sentî!
Ai amor, fuig lluny de mí!

SECRET

(GOETHE-SCHUBERT)

Si obre els ulls la meva aimia,
tots l'admiren, prô endebades;
jo só l'únic qui pot sebre
quin secret hi ha en ses mirades.

Volen dir: jo estimo eix home
i altre al món mai no em plauria;
bona gent, freneu les ansies
que us ha dat la fantasia.

Ella amb inaudita traça
té per tots mirades bones,
prô un sols cerca, per brindar-li
ben secret plaènts estones.

COMPLANTA DEL PASTOR

(GOETHE-SCHUBERT)

Quan só dalt d'aquella serra,
l'esguard endreço avall
en mon gaiat boi recalcant-me,
i oviro pregonà la vall.

Seguec el remat qui pastura,
pel meu bon gocet aquiçat,
i aixís arribo a la plana
sens sebre com hi he baixat.

Llà veig amb ses flors xamoses
la prada qui ampla s'esten;
jo forces ne cullo, sens sebre
per qui serà el present.

La pluja, el torb, la tempesta
jo aguant, d'un arbre a soplug,
mes llà roman closa la porta
i tot és un somni qui em fuig!

Un arc irisat radia
damunt la seva llar,
mes ella se n'és anada,
qui sap si passà la mar.

Qui sap si és en llunyes terres
i un altre món haurà vist.
Anem, ovelletes, anem-se'n
que ací el pastoret és trist!

ROSA DE BARDISSA

(GOETHE-SCHUBERT)

Una rosa el nin trobà,
rosa de bardissa,
fresca i tendra el va encisà
i ell boi plé de goig anà
vers la flor qui encisa.
Rosa, rosa, roja flor,
rosa de bardissa.

Diu el nin: jo't trencaré,
rosa de bardissa;
diu la flor: jo't punxaré
perque te'n recordis bé,
car só punxada.
Rosa, rosa, roja flor,
rosa de bardissa.

Ell, esquerp, la va trencar
rosa de bardissa;
mes la rosa'l va punxà
i ell de bó de bó plorà,
que era punxada.
Rosa, rosa, roja flor,
rosa de bardissa.

PRIMER DESENGANY

(GOETHE-SCHUBERT)

Qui em pogués tornar als bells dies,
dies bells de l'amor primera,
qui em dugués d'aquella vida
breus moments de dolç record!
Sola visc, pel dol ferida,

enyorant les queixes mies
aquella perduda sort.
Qui'm pogués tornar als bells dies,
als moments de dolç recort!

AMOR SENS REPOS

(GOETHE-SCHUBERT)

Creuant congestes,
forts vents, tempestes,
avencs negrosos,
cimals boirosos,
sempre avant, sempre avant,
sens repòs marxant!
Més me plauria
mort ben afrosa,
que heure altre dia
de vida joiosa.

Ai! estimar-nos
portats d'eixa dèria,
és afanyar-nos
vers la misèria!
Com puc fugir?
On dec partir?
Deu-me sortida!
Llum de la vida,
goig i dolor,
tu ets, dolça amor!

Llevat d'«Epifania», totes les poesies són traduïdes i adaptades a la música per Joaquim Pena.

P R O G R A M A

I

DISSERTACIÓ a càrrec de Rossend Llates

La violeta	MOZART
La campana vianant	SCHUMANN
Epifania	MORERA

II

Cançó de Maig	BEETHOVEN
Goig en la tristor	»
Daler	»
Mignon	»
Cançó de la puça	»
Amor nou, vida nova	»

III

El rei dels verns	SCHUBERT
Secret.	»
Complanta del pastor.	»
Rosa de bardissa	»
Primer desengany	»
Amor sens repòs	»

PROPERES CONCERTS:

La notabilíssima agrupació de corda

TRIO PASQUIER,
DE PARÍS

La primera en el seu gènere.

L'excel·lent

QUINTET CATALÀ,
DE BARCELONA